

țiune oficioasă, care combătută energic faimele, că România ar avea intențiunea a părăsi neutralitatea ei, dăr adause, că intențiunile pacifice ale triplei alianțe vorți întâmpina întotdeauna celți mai căldurosă sprijină din partea României, întru cătă propriile ei interese nu ară fi periclitare prin acăsta. Acăsta este o atitudine, contra căreia nu se pôte obiecta nimic. Decă, precum credem, că se pôte admite, noulă cabinetă va observa aceeași atitudine, noi putem să fim mulțumiți cu rezultatul crizei ministeriale în Bucuresci.

SCRILE PILEI.

Nouă fabrici de zahar. Precum împărțese „Kolozsvar“, acum e asigurată înființarea unei a doua fabrici de zahar în Aiud. Și în Vințulu de jos, unde cultura sfecloră a isbită fôrte bine, e vorba să se înființeze de capitaliști o a treia fabrică de zahar.

Vagone valache-rusesci în Orșova. Fole unguresci aducă dela Orșova o șire de totă ciudată. Se dice adevă, că în fiă-care și sosescă acolo pe sēma României, în numără mai mare, vagone de drumă de fier, care pe din afară sunt însemnate cu literile C. F. R. (Căile ferate române); afară de acăsta mai este vâpsită pe vagone cifra romană III, ca și la vagonele de clasa a treia. Dăr acum se veđ lucrulă naibii: tôte acestea inscripțiuni sunt, precum dice raportorulă ungră, făcute numai ca să înșele pe laici, pentru că literile C. și F. se potă ușor șterge prin spălare, ér litera R. e vâpsită cu vâpselă de ulei, care nu se pôte spăla, și decă omulă se uită mai de aprôpe la litera R, zăresce sub colôrea părelui vagonului și literile usia. Și acum se vedeți ce mai vine: ferestrele vagonoră sunt bine și cu îngrijire închise. În starea acăsta vagonelă se transportă la gara cea mai de aprôpe dela Verciorova. Aici apoi unț oficeră rusescă, care stă în vagon și care inspectă tôte, ridică o perdea dela vagon și celă ce trece p'acolo vede cu spaimă, că aceste vagonelă nu sunt pentru transportulă de persône, ci pentru transportarea de răniți și că suntă lucrare cu mare îngrijire, și suntă făcute așa, ca să potă fi folosite și pe liniile rusesci.

Lucrulă trebe că stă așa: e scrisă așa (pôte că după ortografia etimologică), patriotulă a cetită decă R cu usia: Rusia, și așa l'au cuprinsă florii, i-s'au împânjenată ochii, funcționarii români de la Verciorova i-s'au părută oficeri ruși, vagonelă pentru răniți, și astfelă a raportată prăpăstii fôiei unguresci. Sērmanulă „patriotă!“

Schimbare de tērg. Ministrulă ungră de comerț a concessă, ca tērgulă anuală, ce avea să se țină la 9 și 10 Octomvre în Seps-Sângeorgiu, comit. Trei-scaune, să se țină la 27 și 28 Noemvre a. c.

Destituți din postă a fostă notarulă comunală Ludvig Marton din Gurghiu Sân-Miclăuș, care e dată în judecată pentru vătămăre grea corporală.

Soldați împușcați. Din Kalinovic, în Bosnia, a sosită la comanda de regimentă din Eperjes soirea, că doi soldați din compania 15 a regimentului 67 de inf. au fostă împușcați de nisce ucigași necunoscuți. Santinela dela magazinulă de prafă a fostă găsită môtă. Abia se raportase despre acăsta comanda companiei, când se auđi érăși o împușcatură, care ucise pe noua sentinela. E aprôpe sigură, că vr'ună Bosniacă a sēversită fapta.

Aflată. Înainte cu câteva lună a dispărută advocatulă și proprietarulă de pământă Ignacz Fodor din Șimleulă Ciucului. Familia pută afla numai atăta, că bētrânulă de 63 ani a plecată în România. Din cercetările făcute se descoperă, că Fodor suindu-se într'ună trenă din România, fū apucată de mania de persecuțiune, sări din tren și fū dusă greu rănită în spitalulă din Focșani. După câteva zile fugi din spital și apucă drumulă cătră pădurea din apropiere. În urmă fū găsită môtă în pădure lângă Pitești, cu ună briciu lângă elă, cu care își tăiasă arterele. Cadavru l'ă adusă familia în țēră, unde l'ă îngropată.

Concertulă reuniunii de binefacere catolice din locă, ținută la Nr. 1 Sâmbătă sēra, a fostă fôrte bine cercetată. La acăstă concertă au dată concursulă Dôamna E. Heltner, D-șora I. Hiemesch, D-lă prof. N. Popovic și D-lă prof. K. Matyeka. D-na E. Heltner are o voce plăcută și plină, cu care a sciută să deștepte interesulă publicului, cântândă cu multă ușurătate piesa de Gounod „Barcarolle“ și Sie sagen: „Es wäre die Liebe“ de T. Kirchner. D-șora I. Hiemesch a cântată cu acompaniare de orchesteră trei piese două de Beethoven „Die Trommel gerührt“ și „Freudvoll und leidvoll“ din opera Egmont, și una de Bruch „Friedyows Sage“ cu multă precisiune. Cunoscutulă baritonistă d-lă N. Popovic a cântată aria din Opera „Die Afrikanerin“ de Meyerbeer și „Codrulă verde nu mai este“ de Dima și „Schieferlied“ de Sommer, care a plăcută mai multă publicului. D-lă Dr. K. Matyeka, a esecutată pe violină piesa de H. Vieux

temps: „Reverie“ cu fôrte mare dibăciă îndestulindă publiculă pe deplin. Mai amintimă, că corulă condusă de d-nulă I. Iaschik, deși e compusă numai din puteri tinere, a sciută mulțami pe ascultători. Musica orașului s'a purtată fôrte bravă, mai multă a plăcută piesa: Vorspiel zum „König Manfred“ de C. Reinecke. După concertă a urmată danț, care a fostă fôrte animat. — u. —

Tovărășiă. Moștenitorii firmei B. G. Popovicu, casă de exportă și commissionă, furnisorii curții regale române în Viena, existentă de 40 ani, cu ună credită însemnată și o clientelă alăsă, caută pentru întinderea afaceriloră ună tovarășă, care dispune de ună capitală minimum de 10,000 fl. Reflectanții suntă rugați a se adresa la veduva rēposatului sub adresa: *Aspasia Popovicu, I. Fleischmarkt 15, Viena.*

Correspondența „Gaz. Trans.“

Clușiu, 18 Noemvre n. 1889.

Onorabilă Redacțiune! Vedendă că încă nu Vi-s'a raportată despre decursulă și rezultatulă alegerii de membri în congregațiunea comitatensă a Clușului, ce s'a făcută pentru cerculă electorală ală Ormenișului de Câmpia în ziua de 13 Noemvre n. c., imi iau voiă, pe basa informațiuniloră positive, ce le am, a Vē raporta următoarele:*)

Alegerea s'a făcută în comuna Șopteriu. Ziua și loculă alegerii, după cum am înțeles, în cele mai multe comune nu li s'a făcută în modă oficială cunoscută alegătoriloră români decătă abia în presera alegerii, pe când Ungurii începură de timpuriu a se pregăti, umblândă cu trăsura la corteșită din sată în sată, așa că dumnioră, în contulă dreptului constituțională ală poporului român, ar fi fostă în stare să facă adevărate minuni unguresci, decă d-lă *Ludovică Simonă*, marele proprietară română din Sângeorgiulă de Câmpia, n'ar fi avută și de astă-dată bunăvoia de a se pune în fruntea alegătoriloră români, interesându-se de cauza acestora și stărindă cu bărbătiă pentru validitatea dreptului loră.

De sine se înțelege, că și în direcțiunea acăsta cei dintăiu chiamați a lucra erau preoții, căci loră le este incredințată conducerea poporului, și deci la ajutorulă loră apelă și d-lă *Ludovică Simonă*.

Dăr ce să veđi? *Dintre 24 de preoți români abia s'au prezentat la alegere*

*) În timpulă din urmă ni-s'au trimisă din Câmpia încă două raporturi cu privire la cestiunea acăsta, ală căroră cuprinsă însă îlă găsimă mai precisată în correspondența de față. Red.

4, dintre 24 de învățatori români abia au fostă de față 5, dintre 376 alegători abia au mersă la alegere 92.

Cifrele vorbescă destulă de elocuentă. Mie nu-mi rămâne, decătă să dau expresiune adencei mele indignațiunii asupra acăstei întrelăsări și regretabilă indiferențismă, pe care mare parte dintre preoții de pe Câmpia s'au obișnuită a-lă manifesta față cu cauzele naționale mai la tôte ocașiunea. În casulă de față este atătă mai condamnabilă acăstă întrelăsare, cu cătă preoții espresă au fostă incunosciințat, ba chiar și provocați ca să conlucre la validitatea dreptului loră electorală și ală poporului loră, și cu tôte acestea prea mare parte din ei au stată în pasivitate. Atunci când însă, la alegerile de deputați dietali, în interesulă solidarității naționale ară fi datorți să fiă pasivi, te pomenescă cu câte-ună însemnată numără de preoți de pe Câmpia alergândă la urnă zile întregi până pe la Cojocna, Tēca și alte locuri depărtate. Asemenea aparițiunii, deșu, numai spre onôre nu le pôte servi.

Ca excepțiune față de categoria celoră amintiți aci, incidentulă alegeriloră din vorbă imi oferă plăcută ocașiune de a aminti cu onôre numele unor preoți ca *Andrei Voda* din Ormenișulă de Câmpia, *Ioană Chiciudeană* din Tagulă mare, *Demetriu Rusă* din Chibulcută și *Ioană Hossu* din Milaș, cari au fostă în înălțimea chiămării loră, prezentându-se la alegere împreună cu toți alegătorii de sub conducerea loră. Pôte nu greșescă când dică, că numai stăruiței acestora preoți bravi și nobile inițiative pline de zelă românescă a d-lui *Ludovică Simonă* au să mulțămescă Români din Câmpia, că alegerile din Șopteriu nu s'au terminată cu ună fiasco rușinosă pentru Români. Acum să arătă decursulă alegerii:

Președintele *Siko Lajos*, dându-și dimisia, alegerea fū condusă de protopretorele *Sandor Imre*, care împreună cu pretorele *Valea Petru* și cu notarii și-au compusă o listă separată a loră, în care puseră între candidați 7 Unguri și trei preoți români. Români însă au stăruiți, ca din 10 membri, căți erau a se alege, celă mai puțină 5 să fiă Români, dintre cari baremi 2—3 să fiă cu locuința în Clușiu, pentru a pută lua parte la tôte adunările comitatense. Cu acăsta Ungurii nu s'au învoită și astfelă s'a procedată la votare, avându-și fiă-care partidă biletele sale. Votarea a decursă în ordine și s'a terminată la ôrele 4 p. m. cu învingerea Româniloră, din ală căroră sină au fostă aleși d-nii din Clușiu: *Dr. Gregoriu Silași*, prof. pens., și *Dr. Aurelă Isacă*, avocată; *Dr. Ioană Uilăcană*, medică cerc. în Sânpetru; *An-*

părise vre-odată nu-i mai scăpa (nici chiar în epoca alienației declarate), încătă lumea, în care trăia elă după firea lui și fără nici o silă, era aprôpe exclusivă lumea ideiloră generale ce și le însușise și le avea pururea la îndemână. În aceeași proporțiă totă ce era casă individuală, întēmplare externă, convențiă socială, avere sēu neavere, rangă sēu nivelare obștescă, și chiar sôrtea externă a persônei sale ca persônă, îi erau indiferente. A vorbi de miseria materială a lui Eminescu însemnăză a întrebuiința o expresiă nepotrivită cu individualitatea lui, și pe care elă celă d'ântăi ar fi respins-o. Cătă i-a trebuită lui Eminescu pentru ca să trăiescă în accepțiunea materială a cuvântului, a avută elă totdeauna. Grijile existenței nu l'au cuprinsă nici-odată în vremea puterii lui intelectuale; când nu căștiga singură, îlă susținea tatălă sēu și-lă ajutată amicii. Ér recunôscerile publice le-a desprețuită totdeauna.

Vre-ună premiu academică pentru poesiile lui Eminescu, de a cărui lipsă se plânge o revistă germană din Bucuresci? Dăr Eminescu ar fi întâmpinată o asemenea propunere cu ună risă

homerică sēu după dispozițiă momentului cu acelu surisă de indulgență milosă, celă avea pentru nimicurile lumesci. — Regina României, admiratôre a poesiiloră lui, a dorită s'elă vadă, și Eminescu a avută mai multe convorbiri literare cu *Carmen Sylva*. L'am vedută și eu la Curte și l'am vedută pēstrandă și aici simplicitatea încântatôre ce o avea în tôte raporturile sale omenesci. Dăr când a fostă vorba să i-se confere o distincțiă onorifică, ună *bene-merenti* sēu nu sciă ce altă decorațiă, elă s'a împotrivită cu energiă. Rege elă însuși ală cugētării omenesci, care altă rege ar fi putută s'elă distingă? Și acăsta nu din vre-o vanitate a lui, de care era cu desēvșire lipsit, nu din sumețiă unei inteligente excepționale de care numai elă singură nu era sciutoră, ci din năivitatea unui geniu cuprinsă de lumea ideală, pentru care or-ce coborire în lumea convențională era o supērare și o nepotrivire firăscă.

Cine își dă sēmă de o asemenea figură, va înțelege îndată, că nu-lă puteai prinde pe Eminescu cu interesele, care ademenescă pe cei mai mulți ômeni. Luxulă stării materiale, ambițiă, iubirea

de gloriă nu au fostă în nici ună gradă obiectulă preocupăriloră sale. Să fi avută ca redactoră ală „Timpului“ mai multă decătă a avută, să fi avută mai puțină: pentru micelă lui trebuințe materiale totă atătă era. Numai după izbucnirea nebuniei, în intervalele lucide, în care se arătău însă felurite forme de degenerare etică, obișnuite la asemenea stări, devenise lacomă de bani.

Prin urmăre legenda, că miseria ar fi adusă pe Eminescu la nebuniă, trebe să aibă sôrta multoră alte legende, să dispară înainte realității.

Și nici munca specială a unui redactoră de diară nu credemă că trebe privită la Eminescu ca o sfortăre impusă de nevoiă unui spirită recalcitrantă. Eminescu era omulă celă mai silitoră, vecinică cetindă, meditândă, scriindă. Lipsită de or-ce interesă egoistă, elă se interesa cu atătă mai multă la tôte manifestările vieței intelectuale, fiă scrierile vre-unui prietină, fiă cetirea a totă ce se publică în literatura română, fiă studiarea mișcării filosofice în Europa, fiă isvôrele istorice, despre care avea cunosciința cea mai amănunțită, fiă luptele politice din țēră. A se ocupa cu vre-una

din aceste chestii, a cugeta și a scrie asupra loră, era lucrulă celă mai potrivită cu felulă spiritului sēu. Și energia, cu care a redactată „Timpulă“, înălțimea de vederi, ce apare în tôte articolele lui, puterea neuitată, cu care în contra frașei despre *naționalismulă liberală* ală partidului dela guvernă a opusă importanța elementului autohtonă, suntă o dovadă pentru acăsta.

Cu o așa natură, Eminescu găsia ună elementă firăscă pentru activitatea lui în tôte situațiile, în care a fostă pusă La bibliotecă, pentru a-și spori comora deja imensă a memoriei sale; ca revisoră școlară pentru a stărui cu limpedimea spiritului sēu asupra noveloră metode de învățământă; în cerculă de amici literari, pentru a se lucra fără invidiă sēu a ride fără rēutate de scrierile cetite; la redacțiă „Timpului“, pentru a biciui fraseologia neadevărată și a formula sintesa unei direcții istorice naționale: în tôte aceste ocupări și sfere Eminescu se afla fără silă în elementulă sēu.

(Va urma.)

dreii Voda, preot în Ormeniș, și Ioan Hossu, preot în Milaș. Partida contrară a căzut cu minoritate de 17 voturi.

Chiar și puținii Unguri din Șopteriu au votat în favorul Românilor, afară de preotul românesc de acolo, *Dănilă Turcu*, care, deși în satul său, n'a avut curajul a se prezenta la urnă.

Multă mai „activă” ca părintele Turcu a fost cu ocaziunea acesta tinerul și nesocotitul preot din Silivașul de Câmpie, *Alecsandru Lupan*, care atât la alegere, cât și înainte de aceea, a lucrat din toate puterile în contra Românilor.

Se înțelege, atât el, cât și alegătorii de sub conducerea sa au votat cu Ungurii, în a cărora listă de candidați se afla și acest „părinte.”

Sub astfelu de împrejurări nu ne putem mira, că într'un cerc ca acesta, altminterea curat românesc, unde pe lângă o mai mare bunăvoință din partea conducătorilor poporului nostru ar putea să fie aleși numai Români, — au putut să reușească Români numai pe jumătate.

Am înțeles, că Ungurii, între cari și un Român de naștere, cu numele *Deak Gabor* din Craifalău, ar fi insinuat recursul.

X.

Beudiu, Noemvre 1889.

Onorabilă Redacțiune!

În 11 Noemvre n. c. s'a ținut conferința de toamnă a preoților români gr. cat. din tractul Betlénului în parohia Beudiu, sub conducerea matură și înțeleptă a M. O. Domn. protopop tractual *Mihailă Făgărășan*. Înainte de a descrie decurgerea acestei conferințe observ, că preoțimea română din părțile acestea, prin urmare și cea din tractul Betlénului, într'una din conferințele sale de mai înainte a fost hotărâtă ca astfel de conferințe să nu se țină de 2 ori pe an, adecă toamnă și primăvera, ci numai odată. Ca motiv s'au fost aduse suferințele și multe neajunsuri, ce au să se sufere preoții din părțile acestea. Prevenieratul Ordinariat de Gherla însă, prin o ordinațiune mai recentă, a nimicit acestă concludă altă preoților, ordonând din nou, ca conferințele preoțesc să se țină de 2 ori pe an, ca și până acum, adecă toamnă și primăvera.

Și cu dreptă cuvânt, căci cum am putea apăra noi legea noastră românească față de acei lupi îmbrăcați în piei de oi, cari ziua noaptea umblă să abată poporul nostru dela credința și tradițiunile sale străbune religioase, fără de a conveni barem de două ori pe an și fără de a ne comunica cu aceste ocaziuni unul altuia ideile și experiențele căscigate întru păstoria poporului românesc? Chiar pentru-că suntem săraci trebuie să ținem conferințe mai dese, decât decât din cauza sărăciei nu ne putem procura scrierile de specialitate și alte mijloce pentru înaintarea cunoștințelor necesare preoțesc, cel puțin să nu ne lipsim de conferințe, cari ne oferă o ocazie atât de potrivită pentru luminarea și ajutorarea noastră.

Premițând aceste, să reviu la conferința din Beudiu.

Beudiul se află în partea cea mai estemă a tractului, de cătră apus, dăr cum a participat fratele nostru *Ion Pop* din Prislop, care încă este un punct estem, puteau să participe și ceilalți frați mai de aproape, cu deosebire cei mai tineri, dela cari suntem obișnuiți a aștepta mai mult zel, dăr durere, și dintre aceștia au lipsit unii, cari s'au notat în protocolul conferinței, de aceea aci tac. Destul, că cei prezenți, dimpreună cu capul tractului, dimineța au mers în corpore la biserică, unde s'au mărturisit cu toții la bătrânul și venerabilul preot local *Gavril Pop*. Slujba s'a celebrat prin M. O. D. *Mihailă Făgărășan*, asistat de preoții tractuali, resentți.

Biserica a fost plină de popor. Pre-

oții toți s'au împărțit cu sf. sacramento, ér la fine fratele *Ion Pop*, preotul Prislopului, a predicat despre foloșele împărțirii cu s. sacramento a Eucharistiei și a Penitenței, și despre detrimentele neîmpărțirii cu aceste s. sacramento.

Predica a fost lucrată și predată cu mult studiu și a avut efect binecuvântat asupra ascultătorilor. După ce luarăm un dejun la mēsa preotului local, urmă conferința preoților în școala locală, edificată anul acesta conform recerșilor legii la inițiativa preotului local *Gavril Pop*. După formalitățile prescrise, secretarul tractual și alt conferinței, fratele *Ion Bulbuc*, preotul din Mințiu român, dă cetire comitivei veneratului Ordinariat, pe lângă care ni-s'au retrimis actele conferinței antecedente, unde se dice, că se iau toate spre știință, ér cu respect la disertațiunea preotului *Ion Botean* despre: „Modul de tractare cu ateistii, panteistii, liberii cugetători etc. din punct de vedere pastoral practic” (Vezi și continuarea din: „Un cuvânt de aur” în foia bisericăscă din Blășiu N-rii 1 și 3, din 1889.) se notifică, că aceea este bine dedusă.

După acesta preotul *Ion Botean* cetesce disertațiunea sa dogmatică despre „Misteriul Santei Trinități”, arătând între altele și relațiunea rațiunii față de acest misteriu, ce pōte adecă rațiunea dovedi și ce nu în acest obiect sublim. Preotul *Samson Onighi* din Malin cetesce érăși o disertațiune având de obiect: „Comportanța preotului”, care trebuie să fie lumină în toate, lumina lumii și sarea pământului, ce se cade să facă un preot și ce nu. Ambele disertațiuni au fost deduse cu multă pătrundere și studiu și după ce au trecut prin forțele critice ale auditorilor, au fost luate la protocolul conferinței.

Multă onorată Presidiu aduce la cunoștința conferinței, că nu numai sunt aprobate statutele pentru biblioteca tractuală Betlénului prin veneratul ordinariat, ci că se și află la d-sa unele opuri pentru bibliotecă, cu deosebire din sfera științelor teologice; deci provocă conferința, ca să decidă ce modalitate ar fi de-a-se aplica pentru procurarea unui scriin, în care să se conserve cărțile pentru biblioteca tractuală preoțescă. Preotul *Ion Botean* propune și conferința primesce ca să se subtragă din subsidiul anual de 30 fl. v. a. alți făcării preoți câte un florin. De aci rezultă vre'o 17 fl. pentru procurarea scriinului trebuincios.

Observă în trecăt, că biblioteca tractuală Betlénului dela început a fost proiectată să fie comună, adecă și a tractului vecin Ciceu-Cristură, precum și a docenților și a poporului, însă veneratul ordinariat a interzisă acesta și n'a aprobat statutele compuse în acest sens, ci a dispus, ca statutele și biblioteca să se facă în sensul regulamentului, adecă făcând tractul să-si facă biblioteca sa și numai separat pentru preoți; acest regulament a existat mai dinainte, dăr masa preoțimii — onore excepșionilor — a rămas indiferentă față de el până în timpul mai recent.

Astfel supunându-ne cu plăcere ordinașionilor mai înalte, ne-am ales de centru Teurea, de unde M. O. *Mihailă Făgărășan* în decurs de vre'o 37—8 ani în mai multe rânduri a administrat tractul Betlénului ca protopop și care cu plăcere a primit și primesce biblioteca noastră tractuală în localitățile sale proprii. Pentru acesta primescă ca răsplătă expresiunea sincerei stime și iubiri, ce i-o păstrează preoțimea tractuală. (Va urma.)

Slovaci.

Sub titlul acesta publică „Parlamentar” din Viena următoarea corespondență din Turoș-St.-Marton:

„Din raportul diarului slovac

„Narodnie Noviny” asupra decursului conventului general al evangelicilor de confesiunea augustană se pōte convinge ori și cine, că de autonomia bisericei evangelică abuzăză unii omeni nechemaiți, cu scop de a desnaționalisa pe Slovaci. După ce pe teremul politic suntem condamnați la passivitate, și adă se fac încercări de a ne desnaționalisa și pe teremul bisericesc, șortea noastră nu pare a fi de invidiat; cel puțin alții n'arți voi să fi în pielea noastră. De ar fi însă pericolul încă odată așa de mare, nu trebuie să se intimideze nici un Slovac de a fi credincios nașionei sale. Spre a se puté întări și ridica încrederea Slovacilor în puterile lor, ar fi în adevăr forte bine să urmășim sfatul, ce ni-l dă „Narodnie Noviny”, care dice, că am trebui să culegem date statistice despre poporul nostru și să le publicăm; mai departe să însemnăm numele tuturor comunelor, pentru ca urmașii noștri să se scie deosebi de numele străine, ce ni-le impun. C'un cuvânt trebuie să fim în clar asupra puterilor noastre, decât este să calculăm, că ore ne putem încă susșine mulți ani ca Slovaci, mērgă lucrurile și așa mai departe, cum mērgă astăzi. La aceea, ca să ne desnaționalisăm de bună voiă să ne lăpădam de poporul nostru nu ne gândim; seminția lui *Mudron* este încă în viață și nu vré să se plece, ea căută dreptul pentru poporul nostru, și pe acesta, așa sperăm, îl vom și dobândi odată.”

Literatură.

Convorbiri literare. Apare la 1-iu a făcării lună în Bucuresci. Prețul abonamentului pe an pentru Transilvania, Bucovina și Ungaria 15 lei. Exemplare cu numărul 1 leu și 50 de bani în Transilvania, Bucovina și Ungaria; Abonamentele se adresăză în Transilvania: la Librăriile: Ciurcu, Brașov; W. Kraft, Sibiu; „Concordia”, Năsăud; librăria arhidieceșană, Blășiu; în Bucovina la *Romuald Schally*, Cernăuți; în Ungaria, la Klein, Arad; Librăria diecesană Caransebeș; în Austria, la Societ. acad. „România Jună”, Viena. — Nr. 8 dela 1 Noemvre 1889 are Sumarul: *Titu Maiorescu*: Eminescu și poesiile lui. *François Ponsard*: Onorea și banii, comediă; trad. de *A. Neumu*. (Actul IV). *A. P. Alexi*: Despre originea omului. *V. A. Urechia*: O jalbă în versuri din 1838. Bibliografiă. Corespondență.

Amicul Familiei, diar beletristic și enciclopedic literar cu ilustrașion, apare în Gherla de 2 ori pe lună în mărime de câte 2—3 cōle și costă pe an 4 fl. său 10 lei. Anul XIII. Redactor: *N. F. Negrușiu*. — Nr. 22 dela 15 Noemvre conține: Din trecutul Asociașionii transilvane pentru lit. rom. și cultura poporului rom.; Ca umbra (poesiă), de *G. Simu*; Inelul, novelă (urmare); Suferințele unui gourmand (text cu ilustrașione); Diverse. (Sub rubrica acesta se cuprind mai multe sciri și poveșe interesante); Bibliografiă; Avis; Glume (cu ilustrașion).

DIVERSE.

Ungurul și duchul sânti. Un Ungur, carele abia scia câteva cuvinte nemșesce, se duse la Viena într'o afacere. Într'o di întră într'o ospetărie să mănânce, și spre a se deosebi și a aci, că e mai ceva, doria să mănânce friptură de porumb; nu scia însă, cum se chiamă porumbul în limba nemșescă. Bătându-și capul cum ar puté explica chelnerului dorința sa, vede pe pārete o iconă, pe carea era zugrăvită sânta Treime, și odată strigându pe chelner, pune degetul pe porumbul din iconă și întrebă: „Ce este acesta?”

Chelnerul îi răspunde: „Duchul sântu.”

— „No! dă-mi curându o porșă de Duchul sântu!” dișe Ungurul.

Secuiul și bastonul. Un Secui avut își cumpărase în Viena un baston (băștu) frumos, dăr fiindu-i cam lung, se apucă și-l scurteză, tăindu-i capătul cel frumos sculpat. Vădându-l Nēmțul, îl întrebă cu mirare:

„Domnule, decât și-a fost prea lungă bastonul, pentru ce nu l'ai scurtat la capătul din jos?”

Secuiul cu un aer filosofic îi răspunde:

„La capătul din jos nu mi-a fost prea lung, căci acela se opresce în pământ; ér capătul acesta desupra era prea lung, trecându în sus dela buric: de aci a trebuit să-l tăiu.”

(Din Anecdote și glume de T. V. Gheaja.)

Păpuși fonografice. Păpușile „vorbitoare” după sistemul lui *Edison* sunt cea mai nouă invenșione pe teremul jucărilor. În Austro-Ungaria va avé mai întâiu arhiducesa *Elisabeta*, fca prințului de coronă. Păpușă e adusă din America și i-se va da arhiducesei ca dar de Crăciun. O frumoșă istorioră despre efectul păpușilor fonografice povestese o damă din America. O amică a acesteia are o fetiță de patru ani, care, ca mulți copii, nu pré ținea să spună adevărul. Toate admoniările nu folosiră nimic. Dama dete atunci fetiței o păpușă fonografică, dăr nu-i spuse nimic despre mecanismul păpușei. Fetița se juca cu ea fără grijă, până ce odată o prinse mamă-sa érăși cu o minciună. Atunci luă mama păpușă în mână, întorșe încet arcul, fără să observe fetița, și deodată încep păpușă să vorbescă: „Nu se cade să minșă copii nici-odată, nici-odată să nu minșă”. Fetița rămase înmărmurită ascultându lecșionea ce i-o dete de mai multe-ori păpușă. Pentru câtva timp a folosită admoniările misterioșei păpuși. Se dice că nu mai minte fata, decât ceea ce e absolut necesar.

Arși de vii. În sēra șilei de 25 Octomvre a. c., o copilă de 9 ani, împreună cu un frate alți dei din 4 ani, ambii fii ai locitorului *Gheorge Stan* *Ion* din comuna *Roseș-Volnaș*, județului *Ialomița*, voindu a pune gaz într'o lampă, din negligență a luat foc tînichēua cu gaz care conșinea ca 10 kilograme. Flăcările aprindēdu-le hainele, ardēdu-le corpul și producēdu-le rănigrave, au fost trimiși la spital, unde au încetat din viață. Muma și tata copiilor, fiind și densii arși la mână și picior, au fost și ei trimiși la spital, aflându-se încă în viață. Focul deșopotolit, deocamdată, însă, ardēdu în intru la temelia unui coșar, s'a întins (ajutat fiind de vânt) și a ars învelitorea casei rămânēdu numai pāreșii.

Cursul pieșei Brașov

din 19 Noemvre st. n. 1889.

Bancnote romānesc	Cump. 9.40 1/2	Vēnd. 9.43 1/2
Argentū romānesc	- - - - -	9.35 " 9.38
Napoleon-d'ori	- - - - -	9.35 " 9.37
Lire turcesc	- - - - -	10.72 " 10.79
Imperial	- - - - -	9.72 " 9.75
Galbin	- - - - -	5.58 " 5.60
Seris. fōnc. „Albina” 6%	101.—	" —
" " " 5%	98.50	" 99.—
Ruble rusesc	- - - - -	1.22— " 1.23
Mārc germane	- - - - -	58.20 " 58.45
Discontul 6—8% pe an.		

Cursul la bursa de Viena

din 18 Noemvre st. n. 1889.

Renta de aur 4%	- - - - -	100.90
Renta de hārti 5%	- - - - -	96.65
Imprumutul căilor ferate ungare	- - - - -	
aur	- - - - -	114.70
dto argint	- - - - -	99.95
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostū ungare (1-ma emisiune)	- - - - -	99.95
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostū ungare (2-a emisiune)	- - - - -	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostū ungare (3-a emisiune)	- - - - -	113.—
Bonuri rurale ungare	- - - - -	88.10
Bonuri croato-slavone	- - - - -	105.—
Imprumutul cu premiul unguresc	- - - - -	139.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	- - - - -	127.50
Renta de hārti austriac	- - - - -	85.30
Renta de argint austriac	- - - - -	85.70
Renta de aur austriac	- - - - -	108.65
Losuri din 1860	- - - - -	139.80
Acșionile băncei austro-ungare	- - - - -	923.—
Acșionile băncei de credit ungar.	- - - - -	334.—
Acșionile băncei de credit austr.	- - - - -	310.—
Galbeni împărătesci	- - - - -	5.66
Napoleon-d'ori	- - - - -	9.47
Mārc 100 imp. germane	- - - - -	58.40
Londra 10 Livres sterlinge	- - - - -	119.—

Editor și Redactor responsabil: **Dr. Aurel Mureșianu.**

„ALBINA“
 institutū de creditū și de economii
 Filiala Brașovū.

Amanetěză mărfuri
 cu interesele cele mai ieftine

in sensulū regulamentelorū ei referitoare, — primește mărfuri spre imagazinare in magazinele ei proprii de lângă gară, de asemenea inchiriază pe teritoriulū ei și locuri pentru depositare.

Informațiuni mai de aproape se potū lua dīlnicū in biroulū institutului, piața No. 90, dela 8—2 ore d. p.

84,24

Avisū d-lorū abonați!

Rugām pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei se binevoiască a scrie pe cuponulū mandatului postalū și numerii de pe fășia sub care au primitū diarulū nostru până acuma.

Totodatā facemū cunoscutū tuturorū D-lorū abonați, că mai avemū din anii trecuți numerī pentru complectarea colecțiunilorū „Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se potū adresa la subsemnata Administrațiune in casū de trebuință.

Arverési hirdetmēny.

Az abrudbányai kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság által közzétetik, hogy lank luon bucsum pojéni lakos végrehajtatónak bucsumi Nicora George ügygondnok által képviselt Nicora Dumitru hagyatéka végrehajtást szenvedő elleni 175 frt. tőke, ennek 1885 Junius 1-től jára 6% kamatai, 25 frt. 25 kr. eddigi és ezután költségek s jár. behajtása véget az abrudbányai kir. járásbírószág területéhez tartozó Bucsúm községi 286 sz. tjkvben foglalt következő ingatlanok

Sőr számu	helyrajzi számu	Tárgy	Becs és kikiáltási ár.		Leteendő bálnat pénz.	
			frt.	kr.	frt.	kr.
1	2837	kaszáló	122	—	12	20
2	2842	"	128	—	12	80
3	2932	"	20	—	2	—
	2933	árok				
	2934	kaszáló				
4	3061	zuzda	447	—	44	70
	3063	kert				
	3064	ház				
	3065	kaszáló				
5	3078	"	20	—	2	—
6	3295	"	3	—	—	30
7	3479	"	8	—	—	80
8	3500	"	38	—	3	80

és tartozekai Bucsúm-Pojén községben a község házánál megtartandó bírói nyilvános árverésen 1889 évi November hó 27-ik d. e. 10 órakor becsáron alól is a becsár 10%-ának a bírói kiküldöt kezéhez leendő előleges letétele mellet elfognak adatni.

Vevő köteles a vételárnak felét 15 nap alatt, a másik felét az árverés jogrőre emelkedésétől számitandó 30 nap alatt és ugyanazon naptól számitandó 6% kamatokkal együtt a gyulafehérvári kir. adóhivatalnál 39425 számú I. M. letéti szabályrendelet értelmében lefizetni.

E hirdetmēnyel kibocsátot árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen tjkvi hatóság és Bucsúm-Pojén községi elöljáróságnál megtekinthetők.

Abrudbányán, 1889 évi Junius hó 14-én.

A kir. jbiróság mint tjkvi hatóságtól.

Numere singuraticē din „Gazeta Transilvāniei“ à 5 cr. se potū cumpēra in tutungeria I. Gross, și in librăria Nicolăe Ciuren.

Mersulū trenurilorū

pe liniile orientale ale căii ferate de statū r. u. valabilū din 1 Octomvrie 1889.

Budapesta—Predealū				Predealū—Budapesta				B.-Pesta-Aradū-Teiuș				Teiuș-Aradū-B.-Pesta				Copșa-micā—Sibiu			
Trenū acceleratū	Trenū acceleratū	Trenū omnibus	Tren de persōne	Trenū acceleratū	Trenū omnibus	Trenū acceleratū	Tren de persōne	Trenū omnibus	Tren de pers.	Trenū de pers.	Trenū mixt	Trenū de pers.	Trenū mixt	Copșa-micā					
Viena	3.40	8.—	8.—	Bucureșci	7.35	4.40	Viena	11.—	3.40	Teiuș	11.24	3.—	1.42	Copșa-micā	2.05	4.35			
Budapesta	9.20	2.—	3.10	Predealū	12.50	9.12	Budapesta	7.40	9.30	Alba-Iulia	11.59	3.34	2.32	Șeica mare	2.38	6.06			
Szolnok	11.18	4.05	7.22	Timișū	1.19	9.41	Szolnok	10.42	12.38	Vințulū de josū	12.30	4.10		Lόμεșū	3.22	5.46			
P. Ladány	12.57	5.46	5.52	Brașovū	1.55	10.17	Aradū	3.53	5.36	Șibotū	1.01	4.43		Ocna	3.46	6.17			
Oradea-mare	2.22	7.01	8.46	Feldiōra	2.15	4.54		2.17	4.29	Orăștia	1.32	5.13		Sibiu	4.18	6.40			
Vărad-Velenceze	2.30	7.11	9.18	Apața	2.47	5.37	Glogovațū	2.37	4.41	Simeria (Piski)	2.03	5.47		Sibiu-Copșa-micā					
Fugyi-Vásárheli			9.27	Ágostonfalva		6.15	Gyōrok	3.37	5.05	Deva	2.52	6.27	Sibiu						
Mező-Telegd	3.—	7.41	10.21	Homorodū	3.56	7.31	Paulișū	4.05	5.17	Branicōca	3.23	6.54	Ocna						
Rév	3.31	8.16	11.38	Hașfalēu		9.09	Radna-Lipova	4.27	5.38	Ilia	3.55	7.20	Lόμεșū						
Bratca			12.16	Sighișōra	5.28	9.33	Conop		6.05	Gurasada	4.08	7.32	Șeica mare						
Bucia			12.54	Elisabetopole	5.57	10.02	Bărzava		6.23	Zamū	4.44	8.03	Copșa-micā						
Ciucia	4.24	9.05	1.57	Mediașū	6.19	11.04	Soborșinū		7.20	Soborșinū	5.30	8.38							
Huiedin	4.52	9.35	3.11	Copșa micā		11.24	Zamū		7.55	Bărzava	6.27	9.27							
Stana			3.40	Micăsasa		11.39	Gurasad.		8.26	Conopū	6.47	9.46							
Aghiriș			4.15	Blașiū	7.09	11.57	Ilia		8.47	Radna-Lipova	7.28	10.20							
Ghimbēu			4.36	Crăciunelū		12.30	Branicica		9.11	Paulișū	7.43	10.34							
Nădășel	5.49	10.35	5.26	Teiuș	7.42	1.13	Deva		9.42	Gyōrok	7.59	10.50							
Clușiū	6.14	11.02	6.56	Aiudū	8.05	2.28	Simeria (Piski)		9.59	Glogovaț	8.28	11.16							
Apahida			7.15	Vințulū de susū		2.48	Orăștia		11.—	Aradū	8.42	11.30							
Ghiriș	7.28	12.44	9.13	Uiōra		2.56	Șibotū		11.29	Szolnok	9.20	12.05							
Cucerdea	7.52	1.27	10.04	Cucerdea	8.32	3.14	Vințulū de josū		12.02	Budapesta	6.—	8.15							
Uiōra			10.12	Ghiriș	9.—	4.01	Alba-Iulia		12.19	Viena	1.40	6.05							
Vințulū de susū			10.19	Apahida		5.28	Teiuș		12.30										
Aiud	8.21	2.07	10.45	Clușiū	10.21	5.56			12.43										
Teiuș	8.38	2.26	11.34	Nădășelū	10.41	6.45			12.55										
Crăciunelū			12.11	Ghimbēu		7.06			12.55										
Blașiū	9.18	3.24	12.29	Aghireșū		7.22			12.55										
Micăsasa			1.10	Stana		7.37			12.55										
Copșa micā	10.08	4.39	1.30	B. Huiedin	11.54	8.03			12.55										
Mediașū	10.32	5.11	2.14	Ciucia	12.24	8.24			12.55										
Elisabetopole	11.07	5.45	2.54	Bucia		9.04			12.55										
Sighișōra			3.35	Bratca		9.20			12.55										
Hașfalēu	12.31	7.32	4.07	Rév		9.37			12.55										
Homorodū			5.54	Mező-Telegd		9.55			12.55										
Ágostonfalva			6.39	Fugyi-Vásárheli		10.20			12.55										
Apația			7.13	Vărad-Velenceze		10.47			12.55										
Feldiōra	1.20	9.06	7.45	Oradea-mare		10.57			12.55										
Brașovū	1.40	9.45	8.32	P. Ladány		11.04			12.55										
Timișū	2.14		2.04	Szolnok		11.19			12.55										
Predealū	2.34		3.20	Budapesta		1.19			12.55										
Bucureșci	3.17		5.—	Viena		3.31			12.55										
	3.40		6.15			6.47			12.55										
	9.30		11.50						12.55										

Notă: Numerii incuadrați cu linii grōse insemnēză orele de nopțe.